

Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry:n toimintasuunnitelma 2021

STST:N PERUSTEHTÄVÄ

Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat – Finlands dans och cirkuskonstnärer ry, STST, toimii tanssi- ja sirkustaiteilijoiden ammatillisten ja sosioekonomisten etujen ajajana sekä kulttuuripoliittisena vaikuttajana. STST on yksi Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto (Teme) ry:n seitsemästä jäsenjärjestöstä ja STST:n jäsenet ovat automaattisesti myös Temen jäseniä. STST ottaa osaa kulttuuripoliittiseen keskusteluun, pyrkii vaikuttamaan tanssi- ja sirkustaiteilijoiden työskentelymahdollisuuksien kasvuun sekä tanssi- ja sirkustaiteen yhteiskunnalliseen arvostukseen lausunnoin ja kannanotoin, järjestämällä seminaareja, kollegatapaamisia ja koulutusta, tekemällä yhteistyötä muiden alan toimijoiden kanssa sekä julkaisemalla omaa Liitos-lehteä.

Teme vastaa työmarkkinapoliittisesta edunvalvontatyöstä STST:n kattojärjestönä. STST:n edustajat toimivat TES-työryhmissä alansa asiantuntijoina. Tanssi- ja sirkustaiteilijoita koskevat työehtosopimukset ovat:

- Teatterialan työehtosopimus (tanssijat, koreografit, sirkustaiteilijat)
- Tanssinopettajien työehtosopimus
- Yleisradion freelancersopimus (tanssijat ja koreografit)
- Elokuva-alan työehtosopimus (koreografit).
- Työpaikkakohtainen sirkusohjaajia koskeva työehtosopimus: Tikkurilan Teatteri

Teme järjestää luottamusmieskoulutuksen kaksi kertaa vuodessa. STST toimii asiantuntijana omalla alallaan.

PAINOPISTE VUODEN 2021 TOIMINNASSA

Vuonna 2021 STST:n painopistealueena on yhdenvertaisuus. Ajankohtaisten poliittisen liikehdinnän myötä myös kulttuurialan on yhä selvemmin pystyttävä vastaamaan siitä, ettei kentällämme hyväksytä minkäänlaista syrjintää esimerkiksi ihonväriin, sukupuoleen, ikään, seksuaaliseen suuntautumiseen, luokkataustaan tai identiteettiin liittyen. STST haluaa tarkastella toimintaansa suhteessa yhdenvertaisuuteen. Etsitään toimintamalleja, jotka takaavat esimerkiksi STST:n hallituksen kokoonpanossa riittävän heterogeenisen otoksen ammattikunnasta ja edistää yhdenvertaisuuden toteutumista.

Osana tätä työtä panostamme sirkusalalla työskentelevien jäsenten aktivointiin ja sirkustaiteilijoiden kasvattamiseen jäsenkunnassamme. Sirkuksen kentällä työskentelevien edunvalvonta tulee näkyä toiminnassamme yhdenvertaisesti tanssin alalla toimivien edunvalvonnan kanssa.

Samoin jatkamme työtä urien pidentämisen eteen ja kaikenlaisen ikäsyrjinnän poistamiseksi. Haluamme, että fyysisesti vaativalla alalla on mahdollista työskennellä eläkeikään asti menestyksekkäästi ja terveenä. Tämä vaatii edelleen asennemuutosta siinä, minkälaisia kehoja näyttämöllä on totuttu näkemään, ja miten työnantajat suhtautuvat vanhempien työntekijöiden mahdollisuuksiin räätälöidä työtään ikään sopivalla tavalla.

Nuorten saavuttamiseksi jatkamme hyväksi havaittuja oppilaitosluentoja hallituksen jäsenten voimin, sekä jalkaudumme enenevässä määrin Helsingin ulkopuolelle pitämään keskusteluja ja jäsentilaisuuksia ollaksemme yhdenvertaisesti läsnä myös muualla kuin Helsingissä.

Vaadimme myös sirkus- ja tanssitaiteilijoiden huomioimista yhdenvertaisesti muiden esittävän taiteen ammattilaisten kanssa koskien taiteen rahoitusta, muun muassa ajankohtaisia korona-avustuksia.

Kenttämme on edelleen rahoituskuopassa ja yksi pahiten koronakriisistä kärsineistä ammattikunnista, sillä suurin osa taiteilijoista työskentelee freelancereina.

KULTTUURIPOLIITTINEN TOIMINTA

Allianssi

STST aloitti jo melkein kymmenen vuotta sitten allianssimallin selvittämisen, jotta se saataisiin Suomeen. Vuonna 2018 OKM aloitti selvityksen Allianssin mahdollisuuksista Suomessa ja STST:llä oli keskeinen rooli Allianssin mahdollisuuksia selvittäneessä ryhmässä, johon kuuluvat lisäksi Teme, työnantajaliitto Suomen teatterit, Näyttelijäliittoa ja Muusikkojen liitto.

Allianssi on yksi parannuskeino taistelussa koronaepidemian vaikutuksia vastaan esittävän taiteen kentällä.

Allianssi tarjoaa palkkaa työttömyyskausina, mikä tuo vakautta elämönhallintaan. Allianssi sisältää myös mentorointia ja erilaisia koulutuksia. Mallia on haettu Norjasta ja Ruotsista, joissa vastaavasta on saatu hyviä kokemuksia, Ruotsissa jo vuodesta 1999. Allianssi ei vielä ole päässyt hallitusohjelmaan, mutta STST pitää asiaa esillä ja jatkaa sen lobbaamista.

Kentän rahoituksen parantaminen

STST pitää erityisen tärkeänä taiteen perusrahoituksen puolustamista sekä tanssin ja sirkuksen vapaan kentän rahoituksen ja toimintaedellytysten parantamista. STST haluaa muistuttaa rahoittajan vastuusta, jotta ryhmän jäsenille pystyttäisiin maksamaan kohtuullisia korvauksia.

STST muistuttaa, että minimipalkat ja kohtuullinen palkkataso on kirjattu alan työehtosopimukseen. Tällä hetkellä valtion harkinnanvaraiset tuet ja produktioavustukset eivät vastaa toiminnan määrää. STST pyrkii vaikuttamaan tanssin ja sirkuksen rahoituksen monipuolistumiseen teosten elinkaarten pidentämiseksi. Näillä toimilla parannetaan työllisyyttä ja edistetään työurien jatkumista sekä edistetään tanssi- ja sirkustaiteen valtakunnallista saatavuutta.

STST pitää osaltaan huolta siitä, etteivät tanssi- ja sirkustoimijat jää jalkoihin rahoitusuudistuksessa. Samalla on huomioitava, että Tanssin talo saa rahoituksen, jolla se pystyy järkevästi toimimaan.

Työurien pidentäminen, työterveys ja työturvallisuus

STST kiinnittää erityistä huomiota tanssi- ja sirkusalan toimijoiden työuran pidentämismahdollisuuksiin. Kohoava eläkeikä tuo haasteita jäsenten työskentelytapoihin ja -mahdollisuuksiin. Huomiota kiinnitetään työolosuhteisiin, työtilojen tarkoituksenmukaisuuteen ja työssä jaksamiseen. Näkökulma ulottuu koko työuran mittaiseen ennaltaehkäisevään tukeen.

STST:n hallituksessa toimii erikseen nimetty Työhyvinvointityöryhmä, joka järjestää tapaamisia ja seminaareja.

Tanssi- ja sirkustaiteilijoiden sosiaaliturva

STST:n jäsenet ovat pääosin pätkä- ja silpputöitä tekeviä (eli työskentelevät muissa kuin vakituisissa ja kokoaikaisissa palkkatyösuhteissa). Heidän sosiaaliturvansa on saatava muiden työntekijöiden kanssa samalle tasolle riippumatta työn tekemisen tavasta (palkka, palkkio, yrittäjäyys, apurahat jne.). STST työskentelee yhdessä Temen ja sen jäsenjärjestöjen kanssa sen hyväksi, että ns. itsensä työllistävien taiteilijoiden asema huomioitaisiin paremmin maamme työ- ja sosiaalilainsäädännössä ja että myös alle neljän kuukauden apurahalla toimivat saataisiin sosiaaliturvan piiriin.

Kestävä kehitys

STST pyrkii toiminnassaan kestäviin valintoihin: kokoukset ovat paperittomia ja matkat maksetaan halvimmän vähäpäästöisen matkustusvälineen mukaan. STST haluaa myös olla vaikuttamassa ekologisemman kiertuetoiminnan kehittämiseen kuten myös siihen, että teosten uudelleenesittämiseen saisi nykyistä paremmin rahoitusta. Teosten elinkaarten ja työurien pidentäminen olisi askel kestävämpään suuntaan niin inhimillisten kuin materiaalistekin resurssien osalta.

Yhdenvertaisuus

STST pyrkii vaikuttamaan siihen, että alalla olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet kaikille ikään, sukupuoleen, ihonväriin tai seksuaaliseen suuntautumiseen katsomatta. Rahoituksen hierarkkista mallia olisi purettava, jotta myös uusille toimijoille tulisi paremmat mahdollisuudet toimia alalla. Myös muuhun rakenteelliseen epätasa-arvoon olisi kiinnitettävä enemmän huomiota. Naisvaltaisella alalla tuudittaudutaan helposti tasa-arvon illuusion, mutta naisten eteneminen esimerkiksi taiteellisen johtajan asemaan on harvinaisempaa kuin miesten.

Tanssin ja sirkuksen maineteko -palkinto

Tanssin ja sirkuksen maineteko -palkinto jaetaan toimintavuonna 2021 jäsenen erityisen ansiokkaasta esityksestä, teosta tai pitkästä urasta. Palkinnon saajasta päättää STST:n hallitus tulleiden ehdotusten pohjalta. Palkinto on jaettu vuodesta 2000 lähtien ja se on rahapalkinto.

Liitos-lehti

Liitos-lehti ottaa kantaa tanssin- ja sirkuksen kulttuuripoliittisiin kysymyksiin. Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehden painosmäärä on 1150 kpl ja sitä lähetetään myös alan ammattioppilaitoksiin sekä sidosryhmille. Lehti tavoittaa jäsenet kaikkialta Suomesta. Lehden kautta järjestö näkyy ja vaikuttaa valtakunnallisesti.

Lehden vastaava toimittaja on Anna Koskela. Neljä kertaa vuodessa kokoontuva Liitos-lehtityöryhmä vastaa yhdessä vastaavan toimittajan kanssa lehden sisällöstä, johon nostetaan aina myös ajankohtaisia kulttuuripoliittisia aiheita. Lehti pyrkii tuomaan esiin taiteilijoiden työtä eri näkökulmista sekä keskustelemaan työssä jaksamiseen ja ammatti-identiteettiin liittyvistä haasteista ja tarpeista. Liitos-lehden tavoitteena on olla ikkuna taiteilijan työnkuvien yhä laajeneviin mahdollisuuksiin sekä areena alan sisäiselle kehityskeskustelulle.

Lehden taitto ostetaan ulkopuoliselta taittajalta. Tukeakseen eri alueilla tapahtuvaa ammattilaistoimintaa ja sen näkyvyyttä valtakunnallisesti STST maksaa Liitos-lehteen tilatuista tai pyydytyistä kirjoituksista kirjoituspalkkion. Lehden vastaavalle toimittajalle maksetaan myös toimituspalkkio.

Lehden siirtämisestä verkkoon on käyty keskustelua, mutta jäsenistöltä saadun palautteen kannustamana hallitus on toistaiseksi päättänyt pitäytyä paperilehdessä, joka koetaan tärkeänä.

TIEDOTUS JA JULKINEN NÄKYVYYS

STST tiedottaa ajankohtaisista asioista kerran viikossa lähetettävän Temen uutiskirjeen kautta. Tarvittaessa jäsenille lähetetään myös kohdennettuja viestejä.

STST:llä on Facebook-sivu, jota hallinnoi hallitus. Siellä julkaistaan ajankohtaisia tapahtumia: seminaareja, koulutusta, jäsentapaamisia ja hallituksen toimintaa. Sivulla on vuonna 2020 lähes 900 seuraajaa.

Puheenjohtaja Veera Lambergilla on Instagram-kanava nimellä stst_puheenjohtaja, jossa on lähes 400 seuraajaa. Tarkoituksena on jakaa ajatuksia, päästä lähelle jäseniä arkisilla huomioilla alasta ja STST:stä sekä herättää keskustelua sosiaalisessa mediassa.

STST ottaa julkisesti kantaa alan asioihin tiedotusvälineissä silloin, kun siihen on tarvetta. STST järjestää jäsenkahveja ympäri Suomea. Tilaisuuksien tavoitteena on kuulla jäseniä, saada suoraa palautetta kentältä toiminnan kohdentamista varten sekä osallistaa jäseniä yhteiseen päätöksentekoon.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

STST osallistuu maailmanlaajuisen Fédération Internationale des Acteurs (FIA) -järjestön Euroopan kokouksiin sekä Pohjoismaisen Näyttelijäneuvoston (Nordisk Skuespillerråd - NSR) kokouksiin. Toiminnan kautta tutustutaan erilaisiin toimintamalleihin ja vaikutetaan yhteisiin kulttuuripoliittisiin asioihin.

TEKIJÄNOIKEUDET

Yhteishallinnointia ja teosten jälkikäytöstä maksettavia korvauksia varten STST on Kopiosto ry:n jäsen ja osallistuu sen hallintoon Temen kautta.

KOTIMAINEN VERKOSTOITUMINEN JA JÄRJESTÖSUHTEET

STST osallistuu tanssin- ja sirkusalan koulutus- ja tutkintotoimikuntien työskentelyyn, antaa asiantuntijalausuntoja valtiollisille ja alueellisille päättäjille ja osallistuu taidepoliittiseen keskusteluun maassamme. STST osallistuu Tanssin talo ry:n toimintaan, jonka päämääränä on rakentaa tanssille kansallinen yhteistyöverkosto sekä oma talo näyttämöineen ja harjoitustiloineen.

STST toimii aktiivisena jäsenenä seuraavissa yhteisöissä ja järjestöissä:

- Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto Teme
- SAK (Temen kautta)
- ERTO:n työttömyyskassa (Temen kautta)
- Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto ry
- Kopiosto ry
- Suomen Tekijänoikeudellinen yhdistys ry (Temen kautta)
- Forum Artis (Temen kautta)
- Helsingin Teatterimuseosäätiö
- Sirkuksen Tiedotuskeskus
- Tanssin Tiedotuskeskus
- Dance Health Finland ry
- Tanssille ry
- Villa Karon Ystävät ry
- Itä-Suomen, Keski-Suomen ja Pirkanmaan tanssin keskusten taustayhdistykset.
- Balettipedagogit ry
- Tanssin talo ry
- Työväen sivistysliitto (Temen kautta)
- Yhteisö tanssii ry
- DaCi Finland ry

TALOUS JA HALLINTO

STST:n talous muodostuu jäsenmaksutuloista ja valtionavusta. STST:n toimintaa johtaa hallitus. Käytännön työstä vastaa Temen toimisto. STST:n jäsenmäärä on 1050 jäsentä. Kaikki järjestön jäsenet ovat myös

Teatteri- ja mediatyöntekijäin liitto ry:n jäseniä. Jäsenilta peritään 1,6 % palkasta jäsenmaksua, siitä 0,1 % vastaava osuus tilitetään STST:n käyttöön. Teme vastaa jäsenten työttömyyskassamaksuista. STST:n tukihenkilö Temen toimistolla on Anne Saveljeff ja talousasioiden hoidosta vastaa Temen taluspäällikkö Sanna Wälläri.

STST:n hallitus kokoontuu toimintavuoden aikana noin seitsemän kertaa. Lisäksi pidetään yksi STST:n hallituksen kokous, joka on ns. työseminaari. Hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkiota 40 €/kokous.

Työryhmien jäsenille 25 €/kokous. STST:n puheenjohtajalle maksetaan palkkiona kulttuuripoliittisten tehtävien hoidosta 2000 €/kalenterivuosi ja kokouspalkkiona 100 €/kokous. Kun varapuheenjohtaja toimii kokouksen puheenjohtajana, hänelle maksetaan kokouspalkkiona 65 €/kokous. Sihteerin kokouspalkkio on 65 €/kokous.

STST:n hallitus on asettanut seuraavat työryhmät: Liitos-lehden työryhmä; Sirkuksen palkkasuositusryhmä; Työhyvinvointiryhmä; Epäasiallisen vallankäytön ennaltaehkäisyryhmä.

Helsingissä 9.10.2020 Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry:n hallitus